

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภูปอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สามารถสนองวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย และประเด็นที่จะทำการวิจัยและสามารถตอบสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ได้ครบถ้วนจึงได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภูปอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,053 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 จากจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภูปอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 354 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามานะ (Yamane) โดยใช้สูตรดังนี้ (Yamane, 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

จากสูตร

เมื่อ n = จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร = 3,053 คน

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดได้ไม่เกิน = 0.05

แทนค่า

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{3,053}{1 + (3,053) \times (0.05)^2} = 353.66 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็มผู้วิจัยจึงปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็น 354 คน

1.2.2 เมื่อได้สมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน ขั้นตอนต่อไปกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภูปอ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

บ้าน	ประชากรในแต่ละกลุ่ม	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านห้วยแสง	219	25
บ้านสะอาดสมศรี	280	32
บ้านโนนสวรรค์	358	42
บ้านป่านกขาบ	454	53
บ้านหนองแวงเหนือ	522	61
บ้านหนองแวงใหญ่	707	82
บ้านห้วยแสงกลาง	513	59
รวม	3,053	354

1.2.3 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภูปอ หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรของแต่ละ

หมู่บ้านแล้ว ลำดับต่อไปทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เช่น ต้องการกลุ่มตัวอย่าง 10 คน จาก 100 คน ในหนึ่งหมู่บ้าน ช่วงที่จะเลือกสมาชิกก็คือ 100 หารด้วย 10 ได้ช่วงที่จะเลือกคือ 10 คน ขึ้นต่อมาทำการเลือกสมาชิกหน่วยแรก โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายช่วงแรกสุดของสมาชิกที่มีตัวเลขต้น ๆ โดยจะสุ่มอย่างง่ายจากหมายเลข 1 ถึง 10 โดยใช้วิธีจับฉลาก ได้เลขอะไรจะเป็นกลุ่มตัวอย่างคนแรก ส่วนสมาชิกที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างคนต่อ ๆ ไป ก็นำเอาช่วงที่จะเลือกคือ 10 คน มาบวกกับหมายเลขเดิม โดยเริ่มจากหมายเลขแรกที่สุ่มได้ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้านก็จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบเดียวกันในหมู่บ้านต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบทุกหมู่บ้าน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 354 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภูโป อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ และระดับการศึกษามีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภูโป อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72 – 73) แยกประเด็นคำถามครอบคลุมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภูโป อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภูโป อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 กำหนดกรอบ โครงสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิด และขอบเขตที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น และปรับปรุงแก้ไข

2.2.5 เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการคำนวณหาค่าทางสถิติ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ โดยให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ คือ

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนศักดิ์ ศิริโสม วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต.(สถิติประยุกต์) ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมทางการคำนวณหาค่าทางสถิติ

2) นายสุรศักดิ์ กุศลวิสัย วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนนามนวิทยาการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของการใช้ภาษา

3) นายคมจิตร อรัญญิตย์ วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ตำแหน่งนักบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 6 องค์การบริหารส่วนตำบล ภูโป อำเภอมือทอง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทางด้านโครงสร้างรูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา

2.2.6 ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภูโป อำเภอมือทอง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item – Total Correlation)

เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 29 ข้อ และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัก
(Cronbach) (Cronbach, 1970 : 202 - 204) มีความเชื่อมั่น .96

2.2.7 ปรับปรุงเครื่องมือ แล้วจึงจัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อ
ท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน
องค์การบริหารส่วนตำบลภูพาน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ ถึงผู้บริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบลภูพาน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล
ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
ซึ่งสมบูรณ์ถูกต้องทุกฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส
(Coding Form)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ ตามกำหนดไว้ 5 ระดับ
ให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลศ. 2551 : 186)

1.00 – 1.80 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.81 – 2.60 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับน้อย

2.61 – 3.40 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง

3.41 – 4.20 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก

4.21 – 5.00 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของประชาชนที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)

5.2 การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ 5 ระดับ

5.3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

5.3.1 เปรียบเทียบเพศของประชาชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่แตกต่างกัน สถิติที่ใช้ ได้แก่ Independent Samples t – test

5.3.2 เปรียบเทียบอาชีพ ระดับการศึกษา ของประชาชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภู่อ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

5.4 ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe)

5.5 สรุปข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภู่อ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY